

Sponsring

Allt vanligare

Sponsring är vanligt, framför allt idrotts- och kultursponsring. De stora företagen satsar stora pengar på sponsring och har ofta framgång i sina avdragsyrkanden eftersom den uppmärksamhet sponsringen ger, motiverar att sponsringskostnaden ska få dras av som PR-kostnad.

De mindre företagen har också ofta sponsringskostnader, exempelvis i form av kostnader för matchbollar och andra bidrag till lokala idrottsföreningar. Det kan säkert ofta ifrågasättas om dessa sponsringskostnader är avdragsgilla eller om de egentligen borde räknas som icke avdragsgilla gåvor.

Inte särskilt reglerat

Sponsring omfattas inte av någon lagreglering. Det innebär att man av lagtext inte kan få ut vad som kan vara avdragsgill sponsring.

Falcon och Pharmacia

Tack vare två prejudicerande domar från Regeringsrätten under år 2000 vet vi numera något mer om hur avdragsrätten för sponsring ska bedömas. Det här avsnittet bygger till stor del på dessa två domar eftersom de är så centrala för regeltolkningen.

Gränsdragning mot gåva

Det är viktigt att skilja på om det är en gåva eller om det är sponsring eftersom gåvor, till skillnad från sponsring inte är avdragsgilla. Sponsring utan motprestation räknas normalt som en gåva som inte är avdragsgill. I de fall en sponsor får en annonsplats för det han betalar är det klart att en motprestation har lämnats. Man kan även tänka sig att sponsorn själv använder sig av sponsorinsatsen i eget reklammaterial.

Praxis visar att publiciteten har fått avgörande betydelse för avdragsrätten för sponsringskostnader. Reklamvärdet måste alltså stå i proportion till kostnaden för sponsringen. Dessutom måste sponsringen ha samband med sponsorns verksamhet.

Ett företag sponsrar ett kulturprojekt. Motprestationen består av att företaget får sitt namn ingraverat i en tavla (vilken hänger på en inte alltför framträdande plats i företagets lokaler). Sponsorn kan inte använda prestationen i sin reklam för skapande av goodwill.

Detta talar för att motprestationen är ringa och sponsorn får då inte avdrag för kostnaden.

Sponsorpaket

Om en motprestation består av många olika delar, t ex både reklamplats och fribiljetter till ett evenemang kan man inte utan vidare dra av hela kostnaden som en rörelsekostnad.

I dessa fall gör man en bedömning av varje del för sig för att man ska kunna hänföra kostnaden till rätt slag av kostnad. Olika typer av kostnader har ju olika avdragsregler (se avsnittet om sponsorpaket med representationsinslag längre fram).

Det kan även vara så att det är personal som utnyttjar en del av motprestationen, t ex fribiljetter till olika evenemang (se längre fram).

Sponsring för småföretag

Vid mindre projekt, som lokal sponsring av en idrottsförening på en mindre ort, kan i många fall reklamvärdet vara så obetydligt att kravet på samband inte är uppfyllt. I dessa fall är kostnaden för sponsringen inte avdragsgill som reklam- eller marknadsföringskostnad. I vissa fall kan dock kostnaden vara avdragsgill men då som en personalkostnad.

Personalkostnad

Det är inte ovanligt att en sponsor som motprestation får biljetter till evenemang eller fasta platser på idrottsarenor. Dessa biljetter eller platser får ofta utnyttjas av de anställda utan att de behöver betala. Det innebär att sponsringen är avdragsgill som en personalkostnad. Observera att den anställda i vissa fall ska förmånsbeskattas.

Företag som har sponsrat en lokal idrottsförening på en mindre ort har fått avdrag för kostnaden som en personalkostnad om 80% av personalen har varit medlemmar i idrottsföreningen. I praxis har man även medgett avdrag för bidrag till en idrottsanläggning på en ort där minst 80% av invånarna har varit anställda av det bidragsgivande företaget. Man har alltså i dessa fall jämställt sponsringen/bidragen med ett bidrag till en personalförening eller personalstiftelse.

Sponsorpaket med representationsinslag

I många sponsorpaket ingår inträdesbiljetter, reklamskyltar, omnämnan- den i annonser mm. Då blir det aktuellt med en uppdelning av kostnaden. En viss del kan bli avdragsgill som reklamkostnad (reklamskyltarna, annonserna osv) och en viss del kan bli avdragsgill som representations- kostnad (biljetterna).

Golftävlingar

Sponsring av golftävlingar är ganska vanligt. Om endast anställda och affärskontakter deltar i tävlingen bedöms det troligen som representation och blir då inte avdragsgill. Man hinner ju knappast med att ha någon affärsförhandling med allihop i samband med golftävlingen. Men om golftävlingen kombineras med exempelvis produktinformation eller utbildning så kan kostnaden bli avdragsgill.

Sponsring av öppna tävlingar kan däremot gå bättre eftersom det är en "vanlig" sponsringskostnad (reklam- och PR-kostnad). Rättsläget är dock något oklart eftersom det inte finns rättsfall från högsta instans på området utan endast kammarrättsdomar som talar för att resonemanget håller.

Företagsledares/närståendes tävlingsverksamhet

Kan ett fåmansföretag avdragsgillt sponsra företagsledarens eller dennes närståendes tävlingsverksamhet? Ja, till den del det finns direkta motpres- tationer i form av t ex reklam och marknadsföring så fungerar det. Detta framgår av ett rättsfall om ett bolag i däckservicebranschen som sponsrade företagsledarens (framgångsrika) racingverksamhet. Dock kan man nog räkna med en hårdare prövning av sådana avdrag än vid sponsring till utomstående – risken för lönebeskattning är självklart uppenbar (spons- ringersättningen kan ju ses som ren lön för att betala en hobbyverksam- het).

Momslyft

En sponsor som betalar för t ex en reklamskylt och sedan lämnar över skylten till den som sponsras, t ex en idrottsförening, får sponsorn lyfta momsen på kostnaden för skylten. Om sponsorn däremot som betalning för en reklamrättighet köper in exempelvis bollar, tröjor eller annan utrustning och lämnar utrustningen till föreningen, får inte momsen lyftas. Utrustningen har ju då inte använts i sponsorns verksamhet.

Om t ex en idrottsförening bolagiserar en del av verksamheten, får bolaget ändå bara lyfta moms på den del av utgifterna som hör till den kommersiella delen av verksamheten. Momsen på den del av utgifterna som hör till den ideella verksamheten får däremot inte lyftas, t ex på utgifter för inköp av bollar, matchtröjor och annan idrottsutrustning.

Många olika former

Det finns en mängd varianter av sponsring. I princip fungerar sponsringen likadant oavsett om det är ett litet eller ett stort företag som sponsrar, endast beloppen brukar skilja. Det kan t ex vara till en förening, exempelvis en idrotts-, teater- eller hembygdsförening. Samt även

- till en person, t ex en idrottsutövare, en forskare eller en musiker
- till en skola, en studentnation eller en skolklass.

Grundidén är givetvis att företaget ska få något tillbaka av den eller de som sponsras, en motprestation som ska motsvara värdet av sponsringen. Det kan vara

- reklam på matchtröjor
- reklam på idrottsarenor eller i entrén till en teater eller en skola
- reklam på mössor, överdragskläder, bilar eller bussar
- reklam i program, annonser eller klubbtidningar
- reklam på hemsidor, i radio eller på tv
- biljetter till föreställningar eller matcher
- att en känd idrottsutövare är med på mässor eller vid säljbesök
- att ett antal personer ur föreningen utför något arbete åt företaget.

Tradition

När det gäller mindre sponsorinsatser, t ex en reklamskylt på en idrottsplats eller en matchboll, brukar föreningarna ta kontakt med de företag som ställde upp året före. I de flesta fall går företaget av tradition med på att satsa lika mycket ännu ett år.

Det här handlar egentligen inte om marknadsföring utan mera om att företagaren själv vill gynna föreningen med lite pengar, dvs ren välgörenhet. På en mindre ort handlar det mindre om den positiva effekt sponsringen kan ge företaget utan kanske mer om den negativa effekt som kan uppstå om företaget inte ställer upp. Om du driver en av ortens två bensinmackor är det säkert viktigt för bensinförsäljningen att du stöder det lokala fotbollslaget, även om du själv är helt ointresserad av idrott.

De flesta drar av sådana här sponsorinsatser i deklARATIONEN, även om det är tveksamt om det verkligen är avdragsgillt. Men belopp på bara några hundralappar eller någon tusenlapp bråkar Skatteverket sällan om.